

Consillu Armânjloru

(Consillu Makedonarmânjloru)

www.makedonarman-council.org e-mail : info@makedonarman-council.org

Bulitinu Informativu

Prof. Dr. LLUIS MARIA DE PUIG (1945-2012)

Armânjilji kirurâ unu mari sotsu shi unu alumtâtoru di simasii trâ-ndrepturli a loru culturali: Prof. Dr. Luis Maria de Puig. Numa a lui va hibâ trâ daima ligatâ di isturia mudernâ a Armânjloru.

Luis Maria de Puig fu suflitlu a „Ricomandariljei / Dimândariljei 1333“, documentu tsi inshi tu videala aoa sh 15 di anji la Consillu ali Evropâ di Strasburg. Fârâ vrearea shi alumta a lui nu va sâ s-aminta aestu singuru documentu evropeanu ditu isturia mudernâ a Armânjloru, unu documentu di simasii trâ limba shi cultura a Armânjloru.

Tu dzuua di 24-li di Cirishearû 1997, cându tu Adunarea Parlamentarâ a Consillui ali Evropâ, Lluís Maria de Puig âshi pârâstâsi Raportulu trâ limba shi cultura armânâ, Armânamea intrâ tu casa a Evropâljei di adzâ.

Dukirâ tuts câ nu eara unu raportu di-aradhâ; eara adratu cu acâkiseari sh-cu mari vreari!

Cându s-thimiljusi Consillu Armânjloru / Makedon-Armânjloru, apruke cu mari harauâ s-hibâ membru di tinjii. Cartea tsi u pitricu cu atsea furnjii, spuni ma multu di tuti zboarâli tsi putemu noi s-li-arâdhâpsimu aoa...

„Cumû tuts shtits, mini andrupâscu cu pisti alumta ti limba shi cultura Armânjloru. Ca unu Catalanu tsi hiu, nu puteamu s-armânu nidukitu la catandisea di adzâ a Armânjloru cari, ca shi-a Catalanjloru di multi eti, adzâ nu potu sâ-shi aveagljî limba shi cultura a loru. Aprukearea mea di-alumta voastâ fu multu limbidâ: ma puturâ Catalanjilji di anâkisirâ shi-amintarâ, tu kirolu ditu soni, ndreptulu sâ-shi ufiliseascâ limba a loru tu Catalonia, Valencia shi Insulili Baleari, câ tse s-nu-alumtâmu tra s-ascâpâmu sh limba armâneascâ?

Apandisea la aestâ antribari fu lucurlu-a meu trâ limba armâneascâ, cari easti, dupu mini, unâ multu mari aveari culturalâ, unâ avutsâlji di latinitati cari yini ditu unu kiro multu dipârtosu, shi cari va vigljeari – fârâ di altâ – câtu mari va s-hibâ curbanea!

Consillu Armânjloru

(Consillu Makedonarmânjloru)

www.makedonarman-council.org e-mail : info@makedonarman-council.org

*Ahurhimu alumta deadunu, shi lucrânda fârâ acumtinari, amintâmu, cu agiutorlu a Consillui ali Evropâ, **Recomandarea/Dimândarea 1333** - tsi avuiu ihtibarea s-u aducu nântea a Adunariljei Parlamentarâ. Aestu fu unu mari momentu, tsi-adusi nâdii shi cãljiuri nali ti limba shi cultura armâneascâ. ” (...)*

Ashi cumu vâ dzâshu Strasburg shi Paris, cându n-andâmusimu, va s-ahurhescu alti initsiativi/cãljiuri. Va s-adaru altu Raportu ti Adunarea Parlamentarâ, va s-ljiau ligâturâ cu tuti guvernili a craturiloru iu bâneadzâ Armânjilji shi va l-aducu aminti câ Evropa a yinâtorlui easti atsea a diversitatiljei, a pricunushteariljei a minoritâtsloru, a pluralismului culturalu. Shi va lâ dzâcu, nica unâ oarâ, câ limba di dadâ nu easti mashi unâ cali di comunicari, ahoryea shi unicâ, ama easti ma multu - unâ clirunumii culturalâ sh-di la pâpânji, easti parti di arâzga a omlui shi, ma-nsus di tuti, easti unu ndreptu a omlui. Limba easti unu ndreptu. Armânjilji au ndreptu la limba a loru.

Amu nâdia câ aestâ nauâ cali di câftâri trâ limba shi cultura armâneascâ, va nâ hibâ ti hâiri shi va s-agiundzemu la amintâri dealihea/concreti. Easti unu protsesu dimocraticu shi fundamentalu culturalu cari poati s-lj-agiutâ Armânjilji, anvirnats i câpâits di ahântâ niakicâseari di partea a guverniloru/kivernisiloru, tra s-nu cadâ tu mintâture polititsi nivruti. Trâ innarea nâinti pi-aestâ cali mintimenâ shi pragmaticâ, va mi-avets daima ninga voi. Cu-aestâ furnjii, câ mi câlisitu s-potu s-hiu luyursitu Membru ti Tinjie tu Consillu Armânescu, vâ dau apandisea trâoarâ: Ye, aprochiu cu mari harauâ shi hâristusescu ti tinjia tsi nj-u fâtsets!

Cu nai ma bunili urâri trâ limba sh cultura armânâ sh-ti tuts sotslji a mei Armânji. ”

Lluis Maria de Puig fu tinjisituca unu mari evropeanu. Shi-u vrea multu di multu identitatea catalanâ, ama tutu ahântu avea tu vreari tuti axiili culturali evropeani, ashi cumu s-veadi ditu zboarâli a lui di ma-ndzeanâ.

Armânjilji kirurâ andruparea, agiutorlu alu Lluis Maria de Puig, ama calea dishcljisâ di elu trâ Armânami nu mata poati s-hibâ ankidicatâ...

Consillu Makedon-Armânjloru
Biroulu di Cumândâseari

tu 20-li di Andreu, 2012

(Bulitinu Infurmativu Nr. 37)